

นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด

1. หลักการและเหตุผล

ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นหนึ่งในความเสี่ยงที่บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด (บริษัท) ตระหนักและให้ความสำคัญอย่างสูง เพราะแม้ว่าบริษัทมีฐานะการเงินที่มั่นคง แต่หากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ทันเวลา หรือไม่สามารถหาแหล่งเงินทุนได้อย่างเพียงพอ ก็อาจทำให้ไม่สามารถชำระตัวสัญญาใช้เงินที่ครบกำหนดชำระและเจ้าหน้าที่ตามภาระผูกพันที่มีอยู่ได้ รวมทั้งอาจขาดสภาพคล่องในการดำเนินงานจนไม่สามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ ด้วยเหตุนี้ คณะกรรมการบริษัทจึงกำหนดแนวนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เพื่อให้บริษัทมีแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอย่างมีประสิทธิภาพ มีการดำรงสภาพคล่องเพียงพอรองรับการชำระคืนหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อครบกำหนดหรือเมื่อถูกเรียกคืนทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤต รวมทั้งมีการบริหารสินทรัพย์และหนี้สินที่เหมาะสมและมีการบริหารควบคุมความเสี่ยงให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ตลอดจนมีการกำหนดแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง

2. วัตถุประสงค์

2.1 เพื่อให้บริษัทมีกรอบการดำเนินงานและมีแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องสามารถรองรับภาวะผันผวนทางเศรษฐกิจและสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งมีการดำรงสภาพคล่องเพียงพอในการชำระหนี้ที่ครบกำหนดและเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง

2.2 เพื่อให้มีแนวทางในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องได้อย่างมีประสิทธิภาพเป็นไปตามมาตรฐานสากลและสอดคล้องกับแนวปฏิบัติตามที่ธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) กำหนด

2.3 เพื่อให้คณะกรรมการบริษัท ผู้จัดการบริษัท พนักงานทุกระดับ มีความเข้าใจและสามารถนำกระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องไปสู่การปฏิบัติในแนวทางมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร

3. ขอบเขตการบังคับใช้

นโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเป็นแนวทางการปฏิบัติงาน มีผลบังคับใช้กับคณะกรรมการบริษัท ที่ปรึกษา ผู้จัดการบริษัท พนักงานทุกระดับ ยึดมั่นและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

4. คำนิยาม

"บริษัท" หมายความว่า บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด

"คณะกรรมการบริษัท" หมายความว่า กรรมการบริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด รวมถึงคณะอนุกรรมการที่ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท

"ที่ปรึกษา" หมายความว่า ที่ปรึกษาคณะกรรมการบริษัท ที่ปรึกษาคณะกรรมการตรวจสอบ ที่ปรึกษาคณะอนุกรรมการ หรือที่ปรึกษาบริษัทซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลที่บริษัทว่าจ้างให้เป็นที่ปรึกษา

"ผู้จัดการบริษัท" หมายความว่า ผู้จัดการบริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด และในกรณีผู้จัดการบริษัทเป็นกรรมการบริษัทด้วย ให้เรียกว่า "กรรมการผู้จัดการ"

"พนักงานทุกระดับ" หมายความว่า พนักงานระดับบริหาร พนักงาน และลูกจ้างของบริษัท บริหารสินทรัพย์ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด

"ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง" หมายความว่า ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่บริษัทไม่สามารถชำระหนี้สินและภาระผูกพันเมื่อถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้หรือไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้เพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ จนอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ทั้งในปัจจุบันและอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อความต้องการใช้เงินทุนมีปริมาณสูงกว่าสภาพคล่องที่มีอยู่เป็นจำนวนมาก อาจทำให้บริษัทต้องหยุดดำเนินการได้

"ระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้ (Liquidity risk tolerance)" หมายความว่า ระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ โดยพิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับฐานะการเงิน ความสามารถในการระดมทุน ยุทธศาสตร์การดำเนินธุรกิจ บทบาทในระบบการเงิน ความเสี่ยงและปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อใช้ในการควบคุมความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม

"Liquidity Cushion" หมายความว่า สินทรัพย์ที่มีคุณภาพดี มีสภาพคล่องสูงและอยู่ในความต้องการของตลาด ซึ่งบริษัทควรมีไว้ให้เพียงพอรองรับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของตนเอง ทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ โดย Liquidity Cushion จะขึ้นอยู่กับระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้ของบริษัท การทำ Stress test Survival period และคุณลักษณะของสินทรัพย์ โดยสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อรองรับความต้องการสภาพคล่องระยะสั้นในภาวะวิกฤติควรเป็นสินทรัพย์ที่มีคุณภาพดีที่สุด และมีสภาพคล่องสูงที่สุด เช่น เงินสด พันธบัตรรัฐบาล หลักทรัพย์ที่สามารถใช้เป็นหลักประกันในการกู้ยืมเงินจากธนาคารแห่งประเทศไทย สำหรับสินทรัพย์ที่มีไว้เพื่อรองรับความต้องการสภาพคล่องระยะยาวขึ้นก็อาจมีคุณภาพดีรองลงมา เช่น ตราสารที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ เป็นต้น

“สินทรัพย์สภาพคล่อง (High Quality Liquid Assets: HQLA)” หมายความว่า สินทรัพย์ที่มีคุณภาพดี มีสภาพคล่องสูง ไม่ติดภาระผูกพันที่สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างรวดเร็ว โดยมูลค่าไม่เปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญแม้ในสถานการณ์ด้านสภาพคล่องที่มีความรุนแรง

“ประมาณการกระแสเงินสดสุทธิ หมายความว่า ประมาณการกระแสเงินสดไหลเข้า (Cash in Flow) หักด้วยประมาณการกระแสเงินสดไหลออก (Cash out flow) ภายใน 3 เดือน

“Liquidity gap” หมายความว่า เครื่องมือการวิเคราะห์ฐานะสภาพคล่องสุทธิและการกระจุกตัวของแหล่งเงิน (Funding concentration) ในการจัดการประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้มั่นใจว่าจะมีสภาพคล่องเพียงพอต่อการดำเนินธุรกิจ

5. โครงสร้างการกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

5.1 คณะกรรมการบริษัท

5.1.1 มีหน้าที่กำหนดนโยบายและกลยุทธ์ด้านการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง ซึ่งรวมถึงระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้ (Liquidity risk tolerance)

5.1.2 กำกับดูแลให้ผู้จัดการบริษัทและผู้ช่วยผู้จัดการบริษัท นำนโยบายและกลยุทธ์ไปใช้ในทางปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2 คณะอนุกรรมการกำกับความเสี่ยง

5.2.1 มีหน้าที่กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้อยู่ในระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้

5.2.2 ติดตามฐานะสภาพคล่องและประสิทธิภาพการบริหารสภาพคล่องผ่านการรายงานของฝ่ายจัดการอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งพิจารณาแนวทางแก้ไขเมื่อพบปัญหาหรือข้อบกพร่อง ทบทวนความพอเพียงของนโยบายและประสิทธิภาพระบบการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง และรายงานต่อคณะกรรมการบริษัททราบทุกรายไตรมาสหรือทันทีที่พบปัญหา

5.3 คณะบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

5.3.1 มีหน้าที่จัดทำนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้สอดคล้องกับลักษณะและความซับซ้อนธุรกิจของบริษัท รวมถึงกำหนดระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องให้เป็นไปตามนโยบายการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง เป้าหมายตามแผนยุทธศาสตร์

5.3.2 พิจารณาสมมติฐานของประมาณการกระแสเงินสดรับจ่ายถึงความเป็นไปได้ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด ให้ความเห็นชอบการดำรงสภาพคล่องระยะสั้น ระยะกลาง ระยะยาว โดยจัดทำเป็นขั้นตอนการปฏิบัติที่สามารถวัด ติดตาม ควบคุม และบริหารสภาพคล่องอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ในระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้ (Liquidity risk tolerance) ตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

5.4. หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านแผนยุทธศาสตร์

มีหน้าที่นำกลยุทธ์และแนวทางการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องตามที่คณะกรรมการความเสี่ยงด้านสภาพคล่องไปปฏิบัติ โดยจัดทำประมาณการกระแสเงินสดรับจ่ายแสดงถึงความพอเพียงของสภาพคล่องและดำรงสภาพคล่องส่วนเกิน (Liquidity Cushion) ให้เพียงพอในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ รวมทั้งสนับสนุนข้อมูลรายงานทางการเงินที่ถูกต้องและทันเวลาต่อคณะกรรมการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

6. กำหนดระดับความเสี่ยงด้านสภาพคล่องที่ยอมรับได้ (Liquidity Risk Tolerance)

6.1 ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องระยะสั้นเพื่อรองรับสถานการณ์การขาดสภาพคล่อง โดยกำหนดให้ทุกช่วงเวลาภายในระยะเวลา 3 เดือน ต้องมีอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องระยะสั้นมากกว่า 1.5 เท่า

6.2 ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างต่ำ 12 เดือน โดยอัตราส่วนเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องมากกว่า 1 เท่า

6.3 ให้ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเพียงพอรองรับหนี้สินระยะสั้นที่ครบกำหนดชำระภายใน 12 เดือน โดยอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เพียงพอชำระหนี้ที่ครบกำหนดภายใน 12 เดือน ต้องมากกว่า 1 เท่า

7. การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

7.1 ให้มีคณะกรรมการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของหน่วยงานที่การดำเนินงานมีผลกระทบต่อสภาพคล่อง ประกอบด้วย ผู้จัดการบริษัท ผู้ช่วยผู้จัดการสายงานธุรกิจ ผู้ช่วยผู้จัดการสายงานพัฒนาและบริหารองค์กร ผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านบัญชีการเงิน ด้านบริหารความเสี่ยง ด้านแผนงานยุทธศาสตร์ ด้านปรับโครงสร้างหนี้ รายใหญ่ ด้านปรับโครงสร้างหนี้รายย่อย และด้านกฎหมายและงานคดี ทำหน้าที่พิจารณาให้ความเห็นและความเป็นไปได้ของประมาณการกระแสเงินสด ควบคุมและกำกับดูแลให้บริษัทดำรงสภาพคล่องให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ (Liquidity risk tolerance) ตามที่คณะกรรมการบริษัทกำหนด

7.2 ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านแผนยุทธศาสตร์จัดทำประมาณการกระแสเงินสดรับจ่าย (Cash flow mismatch หรือ Liquidity gap) เพื่อวัดและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยแสดงประมาณการกระแสเงินสดรับจ่ายที่เกิดจากรายการด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุลตามช่วงระยะเวลา 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน ซึ่งประมาณการดังกล่าวให้แสดงถึงสภาพคล่องส่วนเกินหรือส่วนขาดสุทธิในแต่ละช่วงเวลาและยอดสะสม (Cumulative net excess or shortfall) โดยข้อมูลที่น่ามาจัดทำประมาณการให้ยึดหลักตามความเป็นจริง (Realistic) และความระมัดระวัง (Conservative) รวมถึงพฤติกรรมของลูกค้ำที่มีผลต่อกระแสเงินสดรับจ่ายที่อาจแตกต่างจากที่ประมาณ

การไว้ และทบทวนปรับสมมติฐานให้สอดคล้องกับภาวะแวดล้อมและพฤติกรรมของลูกค้ำที่เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้ข้อมูลในอดีตและมุมมองในอนาคต

7.3 ให้มีกระบวนการระบุและวัดความเสี่ยงด้านสภาพคล่องจาก

7.3.1 ประมาณการกระแสเงินสดรับจ่าย (Cash flow mismatch หรือ Liquidity gap) เพื่อใช้ในการวัดและวิเคราะห์ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง โดยแสดงรายละเอียดกระแสเงินสดรับจ่ายที่เกิดจากรายการด้านสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุลตามช่วงเวลา 3 เดือน 6 เดือน และ 12 เดือน

7.3.2 การใช้อัตราส่วนด้านสภาพคล่อง

1) อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องระยะสั้นเพื่อรองรับสถานการณ์ขาดสภาพคล่องรุนแรง

$$\frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง}}{\text{ประมาณการกระแสเงินสดสุทธิใน 3 เดือน}} \geq 1.5 \text{ เท่า}$$

2) อัตราส่วนเพื่อรองรับการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่องเป็นระยะเวลาอย่างต่ำ 12 เดือน

$$\frac{\text{เงินฝากสถาบันการเงิน} - \text{เงินฝากที่ได้รับจากเงินอุดหนุนภาครัฐ}}{\text{ค่าใช้จ่ายดำเนินการเฉลี่ยย้อนหลัง 12 เดือน} \times 12 \text{ เดือน}} \geq 1 \text{ เท่า}$$

3) อัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องให้เพียงพอชำระหนี้ที่ครบกำหนดภายใน 12 เดือน

$$\frac{\text{สินทรัพย์สภาพคล่อง} + \text{เงินที่จะได้รับจากเงินอุดหนุนภาครัฐใน 12 เดือน} + \text{ประมาณการกระแสเงินสดสุทธิ 12 เดือน}}{\text{หนี้สินที่ครบกำหนดชำระภายใน 1 ปี}} \geq 1 \text{ เท่า}$$

7.4. ให้มีระบบการเตือนภัยล่วงหน้า (Early warning system) โดยใช้เครื่องมือหรือตัวบ่งชี้ความผิดปกติในระดับต่าง ๆ (Indicative signals) ที่จะระบุถึงความเสี่ยงที่เพิ่มขึ้นจากฐานะสภาพคล่อง หรือความต้องการเงินทุนจากภาวะความผิดปกติที่เริ่มเกิดขึ้น หรือภาวะวิกฤตที่เริ่มก่อตัว โดยให้กำหนดทั้งระดับที่ต้องเตรียมพร้อม (Alert) และระดับที่ต้องเริ่มดำเนินการตามแผนฉุกเฉินที่กำหนดไว้ (Trigger points) เพื่อให้สามารถประเมินสถานการณ์และพิจารณาแนวทางรองรับได้ก่อนเกิดผลกระทบ

7.5. ให้จัดทำหรือมีแผนฉุกเฉินเพื่อรองรับกรณีเกิดภาวะวิกฤตสภาพคล่องทั้งขาดสภาพคล่องระยะสั้นและระยะยาว โดยมีรายละเอียดกระบวนการ ขั้นตอนการปฏิบัติงาน และวิธีจัดการภาวะการณ์ขาดสภาพคล่องกรณีต่าง ๆ ที่มีความยืดหยุ่นและมีรายละเอียดเพียงพอที่จะนำไปปฏิบัติได้จริง

8. การติดตามการรายงานความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง

ให้หน่วยงานที่รับผิดชอบด้านแผนยุทธศาสตร์จัดทำประมาณการกระแสเงินสดรับจ่าย (Cash flow mismatch หรือ Liquidity gap) และอัตราส่วนการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องเสนอต่อคณะกรรมการความเสี่ยงด้านสภาพคล่องเพื่อพิจารณาเป็นประจำทุกเดือน ทั้งนี้ กรณีพบว่าฐานะบริษัทอาจเกิดการขาดสภาพคล่องให้รายงานต่อคณะกรรมการบริษัททันที และรายงานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อทราบต่อไป

9. การปรับปรุงและทบทวนนโยบาย

บริษัทกำหนดให้มีการปรับปรุงและทบทวนนโยบายให้เป็นปัจจุบันอย่างสม่ำเสมอ โดยให้ทบทวนนโยบายทุก 1 ปี หรือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

ประกาศ ณ วันที่ 16 เมษายน พ.ศ. 2569

(นายวุฒิพงศ์ จิตตั้งสกุล)

ประธานกรรมการ

บริษัท บริหารสินทรัพย์ ธนาคารอิสลามแห่งประเทศไทย จำกัด